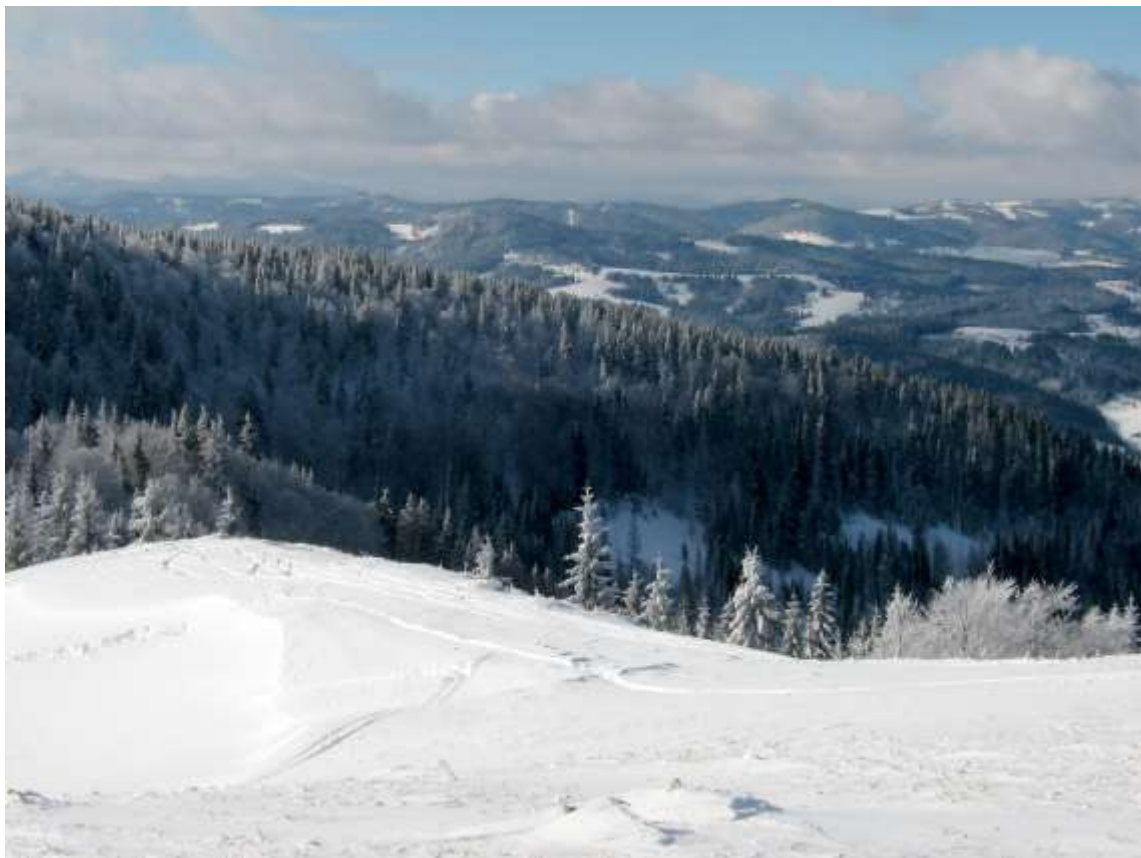

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. Г.С. СКОВОРОДИ
КАФЕДРА СУСПІЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН І ГЕОГРАФІЇ
ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД "ХАРКІВСЬКИЙ ОРГАНІЗАЦІЙНО-
МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ТУРИЗМУ"**

ГЕОГРАФІЯ ТА ТУРИЗМ

**Матеріали VI Всеукраїнської
науково-практичної Інтернет-конференції
Харківського національного педагогічного університету
ім. Г.С. Сковороди
(28 лютого - 1 березня 2023 р., м. Харків)**

**Харків
2023**

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди
Кафедра суспільно-економічних дисциплін і географії
Обласний комунальний заклад
«Харківський організаційно-методичний центр туризму»**

ГЕОГРАФІЯ ТА ТУРИЗМ

**Матеріали VI Всеукраїнської
науково-практичної Інтернет-конференції
Харківського національного педагогічного університету
ім. Г.С. Сковороди
(28 лютого - 1 березня 2023 р., м. Харків)**

**Харків
2023**

УДК: 338.48:911: 322: 314.1: 37:502:551:63: 504:379.852:811

Редакційна колегія:

О.О. Ніколаєнко – д.і.н, професор кафедри історії України Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди;

О.О. Зеленько - к.е.н, доцент, завідувач кафедри суспільно-економічних дисциплін і географії Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди;

Ю.І. Муромцева – к.е.н., доцент кафедри суспільно-економічних дисциплін і географії Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди.

С.В. Некос – к.г.н, доцент кафедри суспільно-економічних дисциплін і географії Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди;

П.І. Лоцман – к.г.н, доцент кафедри суспільно-економічних дисциплін і географії Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди;

В.Д. Холодок – к.наук з держ управління, директор обласного комунального закладу "Харківський організаційно-методичний Центр Туризму";

Т.Г. Гуцан – к.п.н., доцент кафедри суспільно-економічних дисциплін і географії Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди

Т.С. Коптева – доктор філософії зі спеціальності 103 Науки про Землю, викладач кафедри суспільно-економічних дисциплін і географії Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди

*Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди
протокол № 3 від 15.03.2023*

Географія та туризм: Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди (28 лютого - 1 березня 2023 р., м. Харків) / за заг. ред. Муромцевої Ю. І. Харків: ХНПУ ім.Г.С.Сковороди, 2023. – 684 с.

У збірнику представлено матеріали, присвячені актуальним питанням сучасної географічної науки та туризмознавства.

Розглянуто освітні тенденції у галузях географії та туризму, проблеми природничої географії, висвітлення реалізації Сталого розвитку в екологічній, економічній та соціальній сферах, розглянуто питання про стан і розвиток туризму в світі та Україні, перспективи післявоєнного відновлення і використання туристичних ресурсів, природної та культурно-історичної спадщини України.

Для викладачів, аспірантів, магістрів, студентів вищих навчальних закладів.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, наявність плагіату, імен власних та інших відомостей.

© Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди, 2023

<i>Н. А. Горожанкіна, З. В. Бойко</i> КВЕСТ-ЕКСКУРСІЯ ЯК ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКСКУРСІЙНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ЛЮДЕЙ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ.....	432
<i>Т. Ю. Чайка</i> СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ТУРИЗМУ.....	436
<i>В. А. Худавердієва</i> ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ: ВПЛИВ КОНЦЕПЦІЇ МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	440
<i>Л. В. Забуранна, О. П. Трикіша</i> РОЗРОБКА ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ НА ОСНОВІ ПРИРОДНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ	450
<i>О. О. Носирєв, А. П. Литвиненко</i> ТРЕНДИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ: СВІТОВИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИМІРИ.....	456
<i>М. Д. Балджи, А. О. Мачулко</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АКТИВНОГО ТУРИЗМУ У ПОВОЄННИЙ ЧАС.....	461
<i>І. В. Поручинська</i> СПОРТИВНО-ПОДІЄВИЙ ТУРИЗМ ЯК СЕКТОР ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ.....	466
<i>В. А. Худавердієва, С. А. Бугай</i> МАРКЕТИНГОВІ КОМУНІКАЦІЇ В ТУРИЗМІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	469
<i>О. О. Фастовець</i> РЕГІОНАЛЬНИЙ ВЕКТОР ВІДНОВЛЕННЯ СФЕРИ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ 2022.....	479
<i>Н. М. Куреда, Є. Ю. Штена</i> ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СВІТОВОГО КУРОРТНОГО ТУРИЗМУ	483
<i>М. В. Бєлобородова, В. І. Фірсов</i> ОЗДОРОВЧИЙ ТА МЕДИЧНИЙ ТУРИЗМ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	486
<i>І. О. Бориславський</i> ОСОБЛИВОСТІ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ У БОТЕЛЯХ ТА ФЛОТЕЛЯХ УКРАЇНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.....	491
<i>Д. В. Шиян, Н. А. Нестеренко</i> КВІТКОВИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	494
<i>С. М. Фіногєєва, Н. М. Колосінська</i> МОЖЛИВІСТЬ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ ЯК СКЛАДНИКА ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	499
<i>І.О. Остапчук, Я. В. Тодосан</i> РОЗРОБКА УКЕНДНИХ ВИННИХ ТУРІВ ІЗ КРИВОГО РОГУ.....	504

І. В. Чайка ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МІСЦЕ-ТУРИЗМУ ТА ЙОГО ОРГАНІЗАЦІЯ.....	511
І. О. Остапчук, К. С. Лазарєва ТУРИСТИЧНІ КВЕСТИ. УКРАЇНСЬКИЙ ДОСВІД	515
Розділ 6. Рекреаційно-туристичний потенціал України та його відновлення і використання	
С. В. Міхелі ПРИРОДНИЙ РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ВОЛИНСЬКОГО ПОЛІССЯ.....	524
Б. Д. Кіндратюк ДЗВОНИ ТА ДЗВІНИЦІ В АРЕАЛІ КАРПАТ І ПРИКАРПАТТЯ: РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ.....	535
М. П. Мальська, О. М. Гаталяк, Н. М. Ганич СУЧАСНИЙ ХАРАКТЕР ВИКОРИСТАННЯ ТУРИСТИЧНИХ РЕСУРСІВ ІСТОРИЧНИХ МІСТ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	547
О. С. Гончарова ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНІ ТА ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНІ РЕСУРСИ СЕЛИЩА СТАРИЙ САЛТІВ: ПРОБЛЕМИ, МОЖЛИВОСТІ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	556
В.В. Мендерецький, У.І. Недільська, М.В. Марущак ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ НІГІНСЬКОГО РЕГІОНУ (КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ РАЙОН, ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ).....	562
О. Ф. Гелевера РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПРОЕКТОВАНОГО ЧОРНОЛІСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ	570
І. М. Нетробчук ПРИРОДНО-РЕКРЕАЦІЙНА СКЛАДОВА РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ В РОЖИЩЕНСЬКІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	580
Л. Б. Альтгайм ЗНАЧЕННЯ РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ У ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКСКУРСІЙНИХ ПОСЛУГ.....	584
І. Р. Кузик, Р. В. Фентон, К. Р. Флінта ОЦІНКА ПРИРОДНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВЕЛИКОБЕРЕЗОВИЦЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	592
Ю. І. Жук РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС УКРАЇНИ КРІЗЬ ПРИЗМУ ВОЄННИХ РЕАЛІЙ: ТЕНДЕНЦІЇ, ВИКЛИКИ ТА ПРОГНОЗИ.....	601

https://www.onmu.odessa.ua/images/university/news/books_onmu_Factorial_comp_tourism_horeca_business_development.pdf

УДК 338.48

*Ірина Володимирівна Поручинська, к. геогр. н., доцент,
доцент кафедри економічної та соціальної географії
Волинського національного університету імені
Лесі Українки, м. Луцьк*

СПОРТИВНО-ПОДІЄВИЙ ТУРИЗМ ЯК СЕКТОР ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ

Сьогодні досить популярним видом діяльності у всьому світі є організація міжнародних спортивних заходів, оскільки вони завжди привертають увагу великої кількості людей, які мають можливість переїздити на значні відстані для їх відвідування.

Світовий досвід проведення таких міжнародних заходів показує швидке зростання як їх розмірів, так і соціально-економічного значення для приймаючої країни. Спортивні заходи користуються великою популярністю, про що свідчить постійно зростаючий попит на їх трансляцію у всьому світі. Саме тому організацію таких спортивних подій можна розглядати як один із видів подієвого туризму [1].

Спортивний туризм як один з видів активного відпочинку сприяє задоволенню потреби людини в занятті спортом (активний туризм), а також турист, подорожуючи з метою відвідування спортивних заходів, відчуває причетність до спортивних змагань, і тим самим задовольняється його потреба як вболівальника (пасивний туризм) [2].

Спортивний туризм – це дуже різноманітний ринок. Цей вид туризму передбачає подорожі для відвідування, тренування чи змагань у спортивних заходах чи подіях. Таким чином, серед відвідувачів спортивних подій, можна

виділити три найбільш чисельних групи: відвідувачі мегаспортивних заходів; учасники групових занять спортом та учасники окремих видів спорту [4].

Мегаспортивні заходи становлять досить велику частину ринку спортивного туризму. Деякі з них, зокрема такі, як Чемпіонат світу з футболу, Олімпійські ігри та Гран-прі «Формула 1» надають великі можливості з точки зору розвитку туризму, оскільки можуть стати стимулом для розвитку економічних можливостей, коли є відповідне використання брендингу території та розвитку інфраструктури. Деякі спортивні події, які не є мега-подіями, наприклад Вімблдон, Холменколєнський лижний фестиваль, також приваблюють багато туристів своєю спадщиною та традиційною цінністю [4].

Учасники індивідуальних видів спорту включають участь в індивідуальних видах спорту, таких як марафон, триатлон та благодійні спортивні заходи, наприклад, марафон « Велика п'ятірка» в Південній Африці, який поєднує марафон з відпусткою на сафарі. Є й інші події, в яких беруть участь як професійні, так і любителі. Наприклад марафон Кіліманджаро та марафон Уганди. Такі невеликі заходи покращують імідж приймаючих міст.

Нішевим ринком спортивного туризму є дайвінг-туризм. Сполучені Штати Америки та Європа є основними джерелами дайвінг-туризму. Саме серед жителів цих регіонів є найбільше дайвінг-туристів. Основними регіонами для занять дайвінгом є Червоне море, Мальдіви, Південно-Східна Азія, Середземномор'я та Карибський басейн. А серед країн, найбільшою популярністю користуються Єгипет, Таїланд, Мальдіви, Мексика, Індонезія та Галапагоські острови [3].

Досить невеликим, але актуальним сектором спортивного туризму – це є спортивна спадщина та ностальгія, яка приваблює мандрівників, які шукають екскурсії на стадіони, відвідування спортивних музеїв, залів слави, історичних спортивних місць. Серед таких відомих туристичних атракцій можна назвати Музей футболу в Бразилії на стадіоні Расаембу в Сан-Паулу; Музей фанатського спорту в Індії; Вімблдонський музей тенісу в Лондоні; Музей

Олімпійського руху в Лозанні; Світовий музей регбі в Лондоні; Національний зал слави бейсболу в Куперстауні; Зал хокейної слави в Торонто; Зал слави баскетболу в Спрінгфілді; Музей - Галерея Феррарі в італійському Маранелло [5].

Сьогодні спортивний туризм є одним із найбільш швидко зростаючих секторів туристичної індустрії. Якщо його розвивати, то спортивний туризм може мати сильний позитивний економічний, соціальний та екологічний вплив на місцевому, регіональному та національному рівнях. Тому країни можуть включити його до своїх стратегій розвитку туризму, а також для брендингу конкретних туристичних напрямків.

Література:

1. Все про туризм – туристична бібліотека. URL: http://tourlib.net/statti_tourism/shapravskij.htm
2. Дайв-туризм з Європи. URL: <https://www.cbi.eu/market-information/tourism/dive-tourism/europe>
3. Колотуха О.В. Геопросторова організація спортивного туризму: Монографія / О.В. Колотуха. Кіровоград: ФО-П Александрова М.В., 2015. 448 с.
4. Потенціал європейського ринку спортивного туризму. URL: <https://ua.tribuna.com/tribuna/blogs/creativesportshots/2984521/>
5. Топ-6 спортивних музеїв світу. URL: <https://ua.1dea.me/uk/blog/2019/sport-museums/>